

Girtos šaltinis

Turistinė vertė

Sinonimai

Nėra

Koordinatės

LKS: 360353; 6209302

Adresas

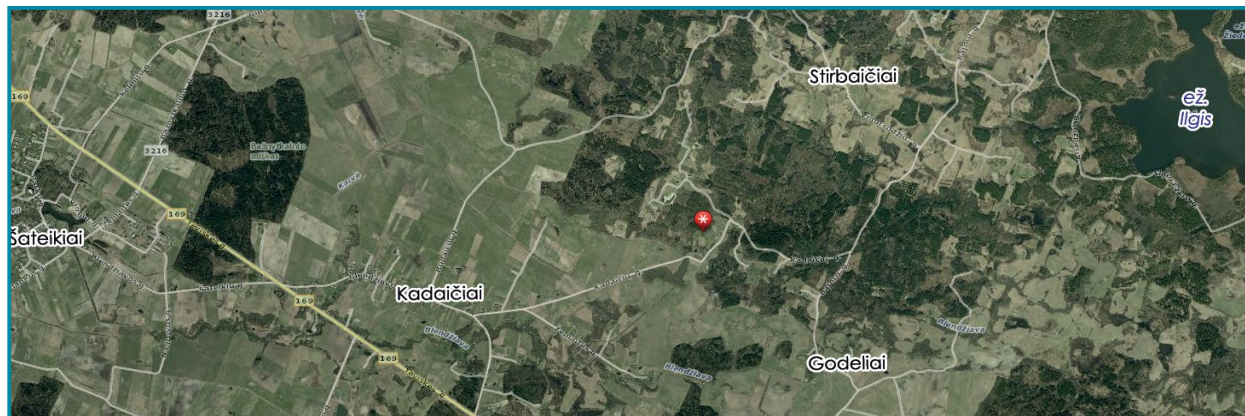
Stirbaičių k., Platelių sen., Plungės r. sav., Žemaitijos NP pietvakarinio pakraščio miškų ir žemės ūkio zona. Dar vienas parko „naminis“ šaltinis trykšta Stirbaičiuose, Prano Girtos sodybėlės valdose. Jį, gražiai ir išmoningai kaptuotą, nesunkiai rasime pagal šeimininko pavardę prie Stirbaičių–Kadaičių–Bukantės keliuko. Jis yra apie 140 m dešiniau šio keliuko (vakarų pusėje), vakariniu gyvenamos valdos pakraščiu iš šlaito pietų linkme sruvančio upeliūkščio slėniuke. Kaip ir prie kitų šiame kaime versmių, nuorodų link jo nėra. Todėl priėjimo prie slėniukan „įkritusio“ šaltinio geriausia klausiti atvykus į kaimą

Tipas

Krintantis erozinis

Režimas

Nuolatinio veikimo

Aplinka

Šaltinis liejasi Babrungėnų kraštinių darinių ruožo Stirbaičių (Strb) kalvoto moreninio ir fluvio-glacialinio masyvo P–PV pašlaitėje. Šlaitu iš šiaurės į pietus nusileidžia statoka, bet neplati griova su per išplautus riedulius bei gargždo nuklotu dugnu čiurlenančiu upeliūkščiu. Jis smagiai krisdamas nuo pačių ištakų, esančių apie 134–135 m NN aukštyje, nugarma žemyn eroziniu slėniuku (griova), prireštu solifliukcinių ir deliuvinių nuogulų. Griova kalvyno šlaite įsigrauzusi į kraštinius (fIIIbl, gtIIIbl) žvirgždingus, vietomis priemolingus ir sujauktus smėlingomis skeldėmis darinius. Girtos šaltinis veržiasi kairiajame šio veržlaus ir skaidraus upeliūkščio krantelyje, 122,5 m NN aukštyje ir apie 400 m žemiau jo ištakos vietos.

Dabartinė būklė, kaptazas

Kaptuotas, aplink jį gerai įminto grunto, sausoje aikštelėje, medžių pavėsyje pastatytas suoliukas, o nuo sodybos pusės neaukštu šlaiteliu nusileidžia takelis

su mediniais turėklais. Gera, ypač karštą vasaros dieną, čia apsilankyti ir atsipūsti gaivinančiame pavėsyje, prie šaltinio ir čia pat čiurlenančio skaidraus upeliuko. Šaltinio ištakos vietoje įleistas apie 1–1,5 m skersmens betono rentinys. Jis iš išorės apdėliotas nemažais apsamanojusiais akmenimis. Tarp jų iš rentinio nutiestas juodas plastmasinis (PVC) vamzdis, kuriuo nuteka betoniniame šulinėlyje susirinkusio vandens perteklius.

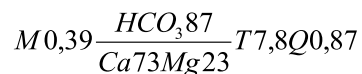
Vandens fizikinės savybės

Girtos šaltinio vanduo švarus, skaidrus, bekvapis, nėra geležies nuosėdų. Šaltinio vanduo vietoje (2012-08-28) išmatavus mobiliu matuokliu buvo 7,3 °C temperatūros. Hidrocheminė vandens formavimosi aplinka silpnai šarminė (pH = 7,80). Savitasis elektros laidis (SEL = 418 μS/cm), vandens oksidacinis ir redukcinis potencialas (Eh = +140 mV), deguonies kiekis (O₂ = 4,95 mg/l).

Vandens cheminės savybės

Šaltinio vanduo gėlas, turi mažai mineralinių medžiagų. Bendroji ištirpusių mineralinių medžiagų suma (bendroji mineralizacija) 395 mg/l. Vanduo santykinai kietas, bendrasis kietumas siekia 4,84 mg-ekv/l. Vandenyje nedaug nitratų (2,5 mg/l), nitritų ir amonio neaptikta.

Cheminės sudėties formulė (ekv/%)

Nustatomo komponento pavadinimas	Nustatyta vertė		
	mg/l	mg-ekv/l	ekv. proc.
Ištirpusių mineralinių medžiagų suma	395		
Sausoji liekana 180 °C	259		
Bendrasis kietumas		4,84	
Karbonatinis kietumas		4,39	
Nekarbonatinis kietumas		0,45	
Anijonai:			
Chloridai, Cl ⁻	10	0,28	5,56
Sulfatai, SO ₄ ²⁻	16	0,33	6,55
Hidrokarbonatai, HCO ₃ ⁻	272	4,39	87,10
Nitritai, NO ₂ ⁻	0,00	0,00	0,00
Nitratai, NO ₃ ⁻	2,5	0,04	0,79
Katijonai:			
Natris, Na ⁺	5	0,22	4,32
Kalis, K ⁺	1	0,03	0,59
Kalcis, Ca ²⁺	74	3,69	72,50
Magnis, Mg ²⁺	14	1,15	22,59
Amoniakas, NH ₄ ⁺	0,00	0,00	0,00
Kitos analitės:			
pH, pH vienetai 20 °C	7,64		
Permanganato skaičius, mg O/l	1,50		
Bendroji geležis, Fe mg/l	0,05		
Savitasis elektros laidis, μS/cm	392		

Tautosakinės, kraštotyrinės, istorinės žinios

Nėra.

Vandeningumas

Vidutinio vandeningumo, reikšmingas šaltinis. Pamatavus po vamzdžiu nustatyta nemažas 0,87 l/s arba 3,1 m³/h ir apie 75 m³/d šaltinio debitas. Nemažai, gal net 1,5 karto daugiau, vandens nubėga išorinėje rentinio pusėje, palei jo apačią žemėje. Todėl šaltinis yra reikšmingo pajėgumo ar net vidutinio vandeningumo

Vandens tipas

Kalcio, magnio hidrokarbonatinis

Aprašė:

P. Gedžiūnas,
Z. Zanevskij, 2012